

„გაეარჯიების“ ბილიკაბით

თბილისის „ლოკოტივის“ სტადიონზე იმ დღეს თბილისის ა. ლუშინის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტის სტუდენტებმა მოიყარეს თავი, რათა მშდ ახალი

კომპლექსის ნორმატივებით გათვალისწინებულ მარშაბინებში ეცადათ ძალა. ქალიშვილებს 3 კილომეტრი უნდა გაეზინათ, ვაჟებს კი 6. დის-

ლელო

საპროლეტარული სპორტის სახელმძღვანელო ზოგადი ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროლეტარული სპორტის ორგანიზაციის ორგანო

№ 67 (4577)

1972 წ.

საბჭოთავი ორბიტა

ზანი 3 აპ.

გაზეთი გამოდის 1984 წლის 18 აპრილიდან

ტანცია ქავეკავადის პროსექტს მიხედვით, ვაჟის გამარჯვების სახელობის კულტურისა და დასვენების პარკის ტერიტორიას გაივლიდა და სტადიონის სათადარიგო მინდორზე შეაჯამებოდა. გზა რთული იყო და საინტერესოც.

მონაწილე ბევრი იყო, ამიტომ ნორმატივების მიმღებმა კომისიამ ისინი რამდენიმე ჯგუფად გაანაწილა. სტარტამდე მასწავლებლებმა გვიამბეს, მშდ ნორმატივების ჩაბარებისთვის ინსტიტუტში რა დონის სიძვებები ვატარდა. მზადება პრესაში კომპლექსის დებულების გამოქვეყნებისთანავე დაუწყებოდა. სტუდენტებს თავდაპირველად ტანვარჯიშულ ელემენტებში — ღერძზე შიზიდვაში, ტანვარჯიშულ სკამზე წოლბჯინიდან, ღუნწოლბჯინსა და წოლბჯინში, ზეტანის აწვევა-დაშვებაში უცდიდათ ძალა... საუკეთესოში აქვე გამოიჩინა დენე. მაგალითად, ქალიშვილებში ყველაზე სწრაფი აღმოჩნდა ქიმიის ფაკულტეტის მეორეკურსელი ლალი მეზრაძე, რომელმაც დისტანცია 15 წუთსა და 10 წამში გაიბინა. ეს ოქროს სამკერდე ნიშნის მიღების უფლებას იძლევა.

ვაჟთა შორის ბადალი არ ჰყავდა აზერბაიჯანული ფაკულტეტის მეორეკურსელი, სწავლასა და სპორტში მოწინავე ე. კალაჩევი — 24,50,0. მას ოქროს სამკერდე ნიშნზე ნორმატივის ჩასაბარებლად 6 კილომეტრის 33 წუთში დაფარვა უწყობდა.

ო. ბელაშვილი.

სურათზე: მარშაბინებში შეჯიბრება ქალიშვილებმა გახსნეს; ვაჟები ძნელ გახსნა გაუდგინეს. ავტორის ფოტოები.

ნონა რიგაუი გაემგზავრა

გუშინწინ ნონა გაფრინდა შვედეთში რიგაუი გაემგზავრა. მისი იქ საზეიმოდ გაიხსნება ნ. გაფრინდაშვილი — ა. კუშინარის მატჩი მსოფლიო პირველობაზე ჰელსინკიში. შეიქმნა დღეს ორთაბრძოლის I პარტია შედეგად.

პიონის სახელის შესანარჩუნებლად 8 ქულაც ჰყოფნის. მეტოქე კვირაში სამ პარტიას ითამაშებენ. ავადმყოფობის გამო თითოეულ მოქალაქეს მხოლოდ სამი პარტიის გადგენა შეუძლია.

მსოფლიო ჩემპიონი ლატვიის ერთ-ერთი ზღვისპირა აგარაკზე დასვენებს, თან განაგრძობს გზადებას ძნელი ორთაბრძოლისთვის. მას ახლავს რესპუბლიკის ცენტრალური საკადრავო კლუბის დირექტორი, საერთაშორისო არბიტრი ლ. წეროძე.

ნანა ალექსანდრია

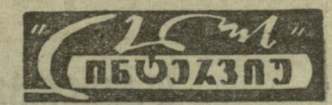
„თავს კარგად, ხალისიანად ვბრძნობ“

მხოლოდ კუშინარის მონაწილეობა, ამ დროს ნონა შაგერ ზღვის პირას, კურორტზე ემზადებოდა კუშინარის მატჩისთვის. მეტოქე მქონდა მიზეზი.

— ოლიმპიადამდე ჯერ კიდევ საკმაოდ დროა, — განაგრძობ ნანამ. — ჩემთვის ახლა მთავარია დროულად დაეამთავრო სადიპლომი შრომა. შარშან უნივერსიტეტში დავასრულე დასავლეთ ფერობის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტის ინგლისური განყოფილების სრული კურსის მოსმენა, მაგრამ დიპლომი არ დამიცავს. ეს იმიტომ მოხდა, რომ თითქმის მთელი წელი ჰელსინკიში ვიყავი დაკავებული, გასაფხულზე იუგოსლავიის აგარაკ ოსტრიდში მსოფლიო პირველობის სათანაშორისო ტურნირში ვითამაშე, საფხულში პოლანდიაში მივსულე და სარევირთან მქონდა მატჩი, შემოდგომით კი კისლოვოლსკში ალა კუშინარის შეხვედრა. დიპლომისთვის დრო აღარ დარჩა.

— და მაინც. — გაიღიმა ნანამ, — დიპლომის დაცვა თავისთავად გადაიდგა. მასში ბავშვს ვეღო. თავს კარგად, ხალისიანად ვგრძნობ. ჩემი მდგომარეობა მეცადინეობაში ხელს არ შეშლის. საფხულში დრო შეეწება, რომ ოლიმპიადისთვისაც მოემზადო, ჰელსინკიში მხოლოდ სახალისოდ ვითამაშებ.

სურათზე: ნ. ალექსანდრია, ს. თევზაძის ფოტო.

ახლა — უინალი

თბილისში, ცენტრალურ საკადრავო კლუბში, დამთავრდა დღევანელი ქალაქის მოქალაქე ქალთა ჩემპიონატის შესარჩევი ტურნირი. ფინალურ შეჯიბრებაში თამაშის უფლება მოიპოვეს ლ. კორბინიანი (6 ქულა), ვ. სუბულტრაშვილი (5,5), მ. გაგლოვევა, ლ. ქობალია, ვ. დანელია (5-5) და ვ. ბაშინურიძე (4,5).

შესარჩევი ტურნირი, რომელიც 28 ქალი მონაწილეობდა, შეეცადრული სისტემით (7 ტური) ჩატარდა. ფინალი წრეული სისტემით მოეწყო. ფინალის I ტური დღეს გაიმართება.

ისინი უპიღნი იყვნენ

ფულ-ს პირველი ნიუმონები საპროლეტარული: ო. ავალიშვილი, ლ. დავუარი, გ. მუხარბია, ვ. მდიანი, უ. დიასანიძე, ვ. ავალიშვილი, ვ. მახათაძე

... 1931 წელი. მწკობარში დგება „მზად ვარ შრომისა და სსრ კავშირის დაცვისთვის“ საკავშირო ფიზკულტურული კომპლექსი. საბჭოთა სპორტსმენები პირველ ნაბიჯებს დგამენ დიდ სპორტში. თითოეული მათგანისთვის კომპლექსის ნორმატივების ჩაბარება ისეთივე ღირსების საქმეა, ისეთივე სერიალური ამოცანაა, როგორც დიდ შეჯიბრებებში წარმატებით მონაწილეობა.

მურია, გრიგოლ (გიგა) მეუნარგია, ვახტანგ (დიტუშა) მდიანი, შალვა დიასანიძე და გიორგი ავალიშვილი. მეშვიდე გახლდათ გიორგი (გიგა) მახათაძე, მედიცინის მუშაკთა პროფკავშირის უფროსი ინსტრუქტორი, რომელმაც ბევრი რამ გააკეთა ნორმატივების ჩაბარების ორგანიზაციისთვის.

მას შემდეგ ორმოც წელზე მეტი „შესანიშნავი შედეგები“ დაიწყო. ოთარ ავალიშვილი და ლევან დემურია მამაცთა სიკვდილით დაეცნენ გერმანულ დამპყრობლებთან ბრძოლაში. აღარ არიან გიგა მეუნარგია, ვახტანგ მდიანი, გიგული მახათაძე.

ცოცხალი დარჩნენ ორნი — სპორტის დამსახურებული ოსტატი, სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი გიორგი ავალიშვილი და სსრ კავშირისა და საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი შალვა დიასანიძე.

საქართველოში მშდ კომპლექსის ნიშნებით პირველად დამშვენდა მეგრული „შესანიშნავი შედეგები“, რომელთაგანაც ექვსი კალათურული იყო — ოთარ ავალიშვილი, ლევან დემურია, გრიგოლ (გიგა) მეუნარგია, ვახტანგ (დიტუშა) მდიანი, შალვა დიასანიძე და გიორგი ავალიშვილი.

მე კარგად მახსოვს ის დღე, როცა საქართველოს პროფსაბჭოს საკავშირო პროფსაბჭოს თავმჯდომარემ გიორგი სტურუაშვილმა ვითარებაში გადასცა საქართველოში მშდ კომპლექსის პირველი ნიშნები.

დარჩნენ ორნი — სპორტის დამსახურებული ოსტატი, სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი გიორგი ავალიშვილი და სსრ კავშირისა და საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი შალვა დიასანიძე.

სხვათა შორის, აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ ორივე ვეტერანი — გიორგი ავალიშვილი და შალვა დიასანიძე ახირებენ მშდ ახალი კომპლექსის ნორმატივების ჩაბარებას.

ანდრიაშვილი „სიგრიფის აბესტატი“

მივიპი, 3 აპრილი. დღეს გაიმართა სსრ კავშირის ტანვარჯიშითა 43-ე პირად-გუნდური ჩემპიონატის დასაგინით ასპარეზობა: ფინალისტი — 16 ქალი და 11 ვაჟი — ერთმანეთს ქვეყნის აბსოლუტური ჩემპიონობას ეცილებოდნენ.

დიდი წარმატება მოიპოვა ვლადიმირმა სტურუაშვილმა, 20 წლის ნ. ანდრიაშვილი, რომელიც პირველად გახდა ქვეყნის აბსოლუტური ჩემპიონი. ეს უმაღლესი წოდება მას 113,25

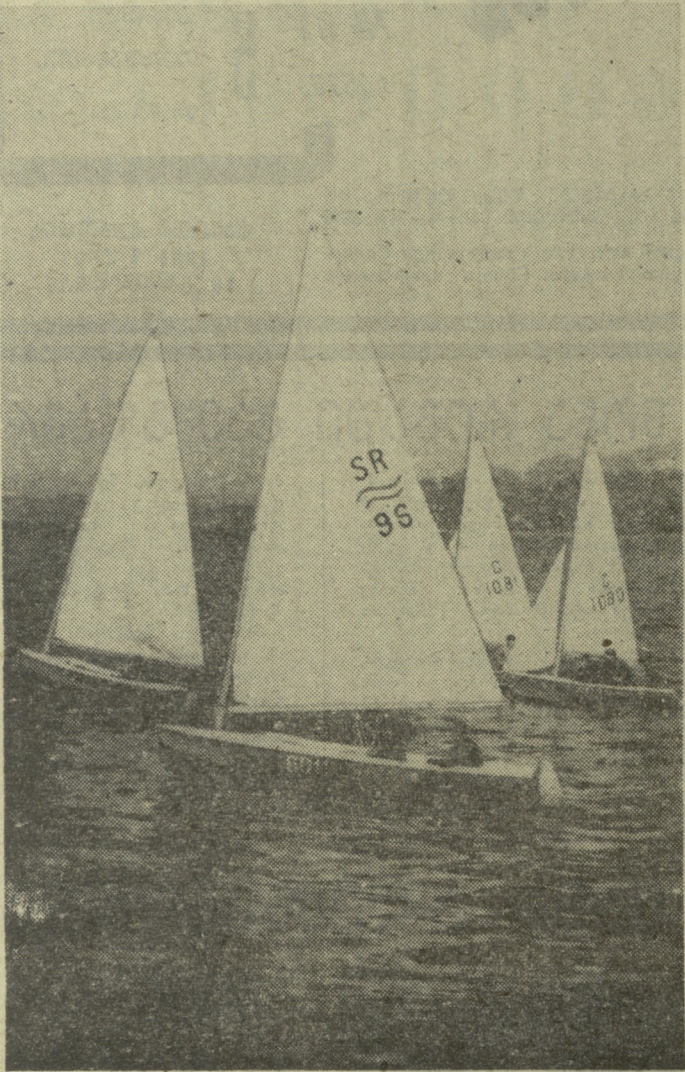
ქულამ მოუტანა. ანდრიაშვილის მრასხანე მეტოქეებმა, მოსკოველებმა მ. გორბინინმა (111,55) და ვ. კლიმენტი (110,45) შესაბამისად ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედლები მოიხვეჭეს.

როდესაც ტურნირის პირველ დღეს სავალდებულო პროგრამაში გამარჯვების შემდეგ ანდრიაშვილს აკითხეს, ვარაუდობდა თუ არა ამ წარმატებას, ტანვარჯიშში უპასუხა: „უბრალოდ, მე ძალიან კარგად მოემზადე“. და მარტო, ყველა იარაღზე სტაბილურ-

დრიაშვილმა არა თუ რამე ხელშეწყობი შეცდომა დაუშვა, არამედ თითქმის ყველა ვარჯიშში საუკეთესო შედეგსაც დაიმსახურა. განსაკუთრებით ბრწყინვალე იყო მისი გამოსვლა ორძელზე — 9,7 ქულა. და თუმცა ბოლო იარაღზე — ღერძზე — შეფასება შედარებით ნაკლები იყო (9,3), ამას ტურნირის საბოლოო შედეგზე უკვე აღარ შეუძლია გავლენის მოხდენა.

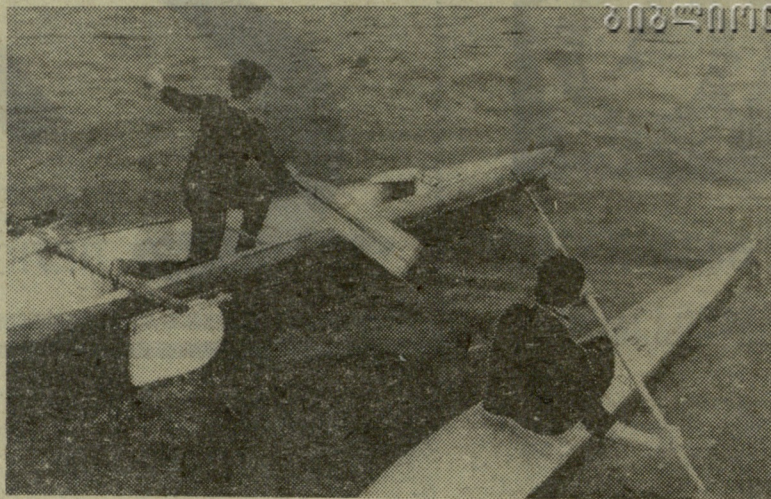
ქალთა შორის სსრ კავშირის აბსოლუტური ჩემპიონი გახდა გროსნოვოლი ლ. ტურნირევა. მომდევნო საპროლეტარული აბსოლუტური გავიდნენ ვიტებსკელი თ. ლასაკოვიჩი და გროდნოელი თ. კორბუტი.

მხოლოდ ერთი წელია, „ვოლნიკის“ რესპუბლიკურმა საბჭომ ბათუმში გახსნა აფროსნობისა და ნიზბოსნობის ახალგაზრდული სპორტული სკოლა, რომელშიც ნიჭიერი ნიზარდები გაერთიანდნენ. სკოლის მოსწავლეები ზღვის ხშირი სტუმრები არიან, აქ ისინი ეუფლებიან ნავის მართვას, სრულყოფენ ფიზიკურ და ტექნიკურ მომზადებას.

სურათებზე: სპორტსმენები აფრიანი ნავებით სავარჯიშოდ გავილდნენ; ნიზბოსნობის სკოლის ემზადებან.

3. გრიშჩენკოს ფოტოზე.

სურმანიძე — უძლიერესი

ესტონეთის პატარა ქალაქ ვილიანდში ახლახან გაიმართა სოფლის სპორტსმენთა საქართველოს შეჯიბრება ძალოსნობაში. საქართველოს წარმომადგენელთაგან წარმატება მოიპოვა ა. სურმანიძემ. მან ქვეშეუზუკი წონის ძალოსნებში ტოლი არავის დაუდო და სამჭიდში (84 კგ) I ადგილი დაიკავა.

III ადგილზეა

გუშინწინ ბუდაპეშტში დამთავრდა საერთაშორისო ტურნირი ხელბურთში. შეჯიბრებაში მონაწილეობდნენ უნგრეთის (2), ჩეხოსლოვაკიისა და საქართველოს ვაჟთა ნაკრები გუნდები. საქართველოს კოლექტივმა, რომელიც ძირითადად ახალგაზრდა მოთამაშეებითაა დაკომპლექტებული, III ადგილი დაიკავა. ქართველმა ხელბურთელებმა მოუგეს უნგრეთის მეორე გუნდს (19:17), უნგრეთის პირველ ნაკრებთან და ჩეხოსლოვაკიის გუნდთან კი დამარცხდნენ (12:16 და 13:14).

ველმა ნაკრებმა, რომელმაც გადამწყვეტი მატჩი მოუგო ჩეხოსლოვაკიის გუნდს — 22:13.

სურმანიძის სპორტი

ხელვაჩაურის საშუალო სკოლა (დირექტორი დ. მახარაძე) რაიონში მოწინავე აკადემიური მოსწრებათა და სპორტული შედეგებითაც ამ წარმატებაში დიდი წვლილი მიუძღვის ფიზიკოსების მასწავლებელ ი. ვარშალომიძეს. შარშანდელი სპორტული სეზონი ხელვაჩაურელი მოსწავლეებისთვის უხვმოსავლიანი გამოდგა. რაიონის 23-ე სპორტაკადაში მათ III ადგილი დაიკავეს.

თავი ისახელეს კალათბურთელებმა (გოგონები, ქაბუჯები); ხელბურთელებმა (გოგონები) და ფეხბურთელებმა. ყველანი ჩემპიონები გახდნენ. მოჭიდავეებს III ადგილი ხვდათ.

ჩვენი სკოლის 18 სპორტსმენი რაიონის ნაკრებში გამოდიოდა. მათ თავი გამოიჩინეს აჭარის მოსწავლეთა სპორტაკადაში, სადაც გუნდმა მეორე ადგილი დაიკავა — გვიტხრა ვარშალომიძემ.

სკოლაში პერსპექტიულ სპორტსმენებს მიანიჭათ კალათბურთელი ნანა გოგიჩაიშვილი, ფეხბურთელი ს. წულუკიძე, რომელიც ახალგაზრდა დინამოელთა გუნდში ვარჯიშობს, და სხვ.

მკაცრმა ზამთარმა ხელი შეუშალა სპორტსმენთა წვრთნას. ყველანი ღარბაზში მეცადინეობდნენ, სადაც, ცხადია, სიციფროვე იყო. მაგრამ ეს მაინც მოსათმენი იქნებოდა, ამავე ღარბაზში პიონერთა სახლის სიმღერისა და ცეკვის გუნდების რეპერტორიდან რომ არ ეწყობოდა. თან, ცენტრალური გათბობაც არ მუშაობდა.

ნორჩი ხელვაჩაურელი სპორტსმენები მოილოდნენ ვარჯიშობისა და მომავლი წარმატებისაც სკერათ.

ი. ვარშალომიძე, (ჩვენი კორ.).

დაბა ხელვაჩაური, ხელვაჩაურის რაიონი.

საქართველოს სპორტის მომავალი

ორიოთხის კადრია, მოყვარულებს სტუმრად ეწვია მსოფლიოს ექსპედიციონი, დიდოსტატი მ. ბოტჩინი. მან ლმპციები წაიკითხა ფოლადგაღონავ ქარხანაში, საქსოვ ფაბრიკაში, ინსტიტუტ „გეოგრაფიკული რეზერვების“ და ახალგაზრდა სპორტის მომავლის სამი სენსი.

თავის ლექციებში კადრია აწმყოსა და მომავალზე ლაპარაკის დროს დიდოსტატი, ბუნებრივია, შეეხო ბ. ხაბაძეს — რ. ფიშერის მომავალ მატჩს.

ვინ გაიმარჯვებს? რასაკვირველია, ეს ჭერობით არაფერია იცის, — თქვა მ. ბოტჩინი. — ფიშერი დიდი ტალანტის მოქადრეა. იგი სწრაფად და იოლად თვლის ვარიანტებს, მიზანდასახულად თამაშობს, მაგრამ ნიჭი არც სპასხის აკლბა. თუ ფიშერთან შეხვედრამ თავისი საუკეთესო სტილით ითამაშებს, სპასხი წინარჩუნებს მსოფლიო ჩემპიონის წოდებას.

ტატებს შორის მ. ბოტჩინიკმა მალალი შეფასება მისცა ა. კარპოვს.

— კარპოვი დიდი მომავლის მქონე მოქადრეა, — თქვა მსოფლიოს ექსპედიციონმა. — მე არ გამოვირდება, თუ რამდენიმე წლის შემდეგ, როცა მისი ტალანტი მომძლავრდება, კარპოვი საქადრაკო გვირგვინის პრეტენდენტი გახდება.

ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორმა მ. ბოტჩინიკმა ილაპარაკა მეცნიერებისა და თავისი მუშაობის შესახებ „ხელბურთის მოქადრეის“ შექმნის სფეროში.

— სპეციალური ელექტრონული მანქანები, — ტრენინა მან, — ჩერობით კადრებს ადამიანებზე უარესად თამაშობენ, დაახლოებით მესამე თანრიგის მოქადრეის დონეზე, მაგრამ, თუ მანქანა ისწავლის ვარიანტების უფრო მეტი რიცხვის გათვლას, მისი „ისტატობა“ უდავოდ გაიზარდება.

ი. კოლუშინი.

ორიოლი.

ქაღალდი და უყვარსი

ექვსი წლის ბიჭი ამაყად დააქროლებდა აქეთ-იქით მინიატურულ მოტოციკლს. სულ ახლახან კი ლენინგრადის ჩემპიონატში პეტიამ ყველას აჯობა 16 წლის ასაკშივე მოტოციკლით, რომლის სიმძლავრეც სამი ცხენის ძალა იყო, ხოლო ძრავის მოცულობა — 50 კგ სმ. გამარჯვებული ყველაზე უმცროსი იყო მონაწილეთა შორის.

ახლა პ. სევესტიანოვმა, ლენინგრადელმა მეოთხეკლასელმა მოსწავლემ, მოზრდილთა III თანრიგი მიიღო სამოტოციკლო სპორტში. უნდა ითქვას, რომ პეტია სკოლაში კარგად სწავლობს და დიდი ავტომანქანის მართვაც იცის, შეიძლება დადგეს დრო, როცა ტრასაზე მამა, დედა და შვილი ერთად აიღებენ სტარტს.

ს. ბაპრიკაძე, ლენინგრადი.

ტრასაზე არიან მამა, დედა და შვილი

საბჭოთა კავშირში ჩემპიონთა ყველაზე ახალგაზრდა ოჯახი შეიქმნა ვუწოდოთ სევესტიანოვების ოჯახს ლენინგრადიდან. ტრიოდან — მამა, დედა და შვილი — ბოლოს ათი წლის პეტია — მიიღო პრიზი.

ჯერ მშობლებზე ვილაპარაკოთ. დედა — ვალენტინა ქალაქის ექსპედიციის წევრია 175 კგ სმ მოტოციკლების კლასში, ხოლო მამა — გენადი — 15 წელია არ თმობს ამ ტიტულს.

გასაგებია, რომ წვილის პირველი სათამაშოც მანქანაა. ბიჭის ეს გატაცება რომ შეინიშნა, „ქაბის მეგობარმა“ ი. მიტროპოლსკიმ ბავშვს პატარა ავტომანქანა გაუკეთა. უკვე ორი წლის ასაკში გაუგო ბიჭმა გემო სიჩქარეს. ნორჩმა მოდერმა ისე შეიყვარა თავისი ახალი სათამაშო, რომ ხშირად საუესთან... იძინებდა.

თქვენთვის, „როგინ კალაო“!

მეთასე სპორტული მშვიდღის გამოშვებით პიარულს სატყეო კომბინატის კოლექტივმა თავისებური იუბილე აღნიშნა. ყველაზე მეტი მილოცვა მიიღეს დურგლებმა რ. თრგმა და კ. როთნიმ. საკურორტო ქალაქში მათ პირველებმა

გადაწყვიტეს „როგინ პუდებისთვის“ იარაღის გამოშვება. საამქროს ხელმძღვანელობა დაეხმარა ერთუნიასტებს — გამოუყვეს ოთახი, სპეციალური ჩარხები.

... შეიკრიბნენ კოლექტივში ნამდვილი

დღასაწული იყო, როცა მინისა და პლასტიკური მასალის ნაერთით დაფარული კონსტა და სიმულაციური მშვილდი გაზრწყინდა.

ახლა რ. თრგი ორიგინალური ასაწყობი მშვილდების აგებონი გახდა, მშვი-

ლდებში, რომელთაც „როგინ“ დაარქვეს, გატყეული სამხრეები შეიძლება ერთ წუთში შეიცვალოს.

... თრგმა და როთნიმ უკვე ორმოცს გადაამიჯეს, მაგრამ მაინც რეგულარულად ვარჯიშობენ მშვილდის ნობაში და სპორტის ოსტატის ნორმატივებიც შეასრულეს.

პიარულში მშვილდების გამოშვებამ კარგი გავლენა

მოახდინა ესტონეთში „როგინ პუდების“ ხელოვნების მასობრიობაზე. ამჟამად ამ სახეობას აქ ასობით მოყვარული ჰყავს. ესტონეთის ქალთა ნაკრებმა გუნდმა ქარაგვირის ხალხთა V სპორტაკადაში ოქროს მედლები მოიპოვა, ვაჟთა გუნდმა კი ბრინჯაოს მედლები.

ბ. იასტარკოვი, ტალინი.

ყველაზე მასობრივი

ჩარკოვ, 8 აპრილი. თურქმენეთის ამ ქალაქის შემოგარენში სამ დღეს გრძელდებოდა ბოლო წლებში ყველაზე მასობრივი რესპუბლიკური მოტოკროსი. გუნდურ ჩათვლაში საუკეთესონი აღმოჩნდნენ ავტომოტოკლუბის წარმომადგენლები.

შეჯიბრებაში მონაწილეობდნენ აშხაბადის, მარის, კრასნოვოდსკის, ტაშკენტისა და კერკის სპორტსმენები. კროსმენები პირველად ასპარეზობდნენ, აგრეთვე, მცირეკალიბრისა და შაშხანით სროლასა და ხელყუმბარის ტყორცნაში მშდ ახალი კომპლექსის გართულებული პროგრამით.

საქართველოს სპორტის მომავალი

გვარჯენი

დოსააფის ზუგდიდის საქალაქო კომიტეტმა აქ ენგურპენის მშენებელთა შიდააკოლექტივი პირად-გუნდური პირველობა ჩაატარა მცირეკალიბრისა და შაშხანითა და პისტოლეტით სროლაში. შაშხანით სროლაში გუნდური I ადგილი მე-3 ავტოსატრანსპორტო კონტორის ნაკრებმა დაიკავა. პისტოლეტით სროლაში საბურთის ძალოვანი კვანძის სამმართველოს ნაკრებმა იმარჯვა.

ბ. ალფიანი.

ს ს რ კ ტ უ ჯ ი ე ტ რ ი ჯ ი

გაზაფხულის მეორე თვე სპორტის ზამთრის სახეობების უკანასკნელი სტარტების თვე იქნება. გაიმართება გეგმიური სხვა სახეობების შეჯიბრებები. გთავაზობთ მათგან უმთავრესს.

გრაფიკის ნაკრები და მოსკოვის „ტოკაედო“

ბანი, 8 აპრილი. საფრანგეთის ამ ქალაქში დამთავრდა კაბუჯი ფეხბურთელთა საერთაშორისო ტურნირი. ფინალურ მატჩში ერთმანეთს შეხვდნენ ბრაზილიისა და არგენტინის ნაკრები გუნდები. ბრაზილი უპირატესად მძაფრი და სანტერესო იყო. დამატებით დროში ანგარიშით 2:1 გაიმარჯვეს ბრაზილიელებმა, რომლებიც ოქროს მედალებით დაჯილდოვდნენ.

აპაღამიური ნიგოზნობა
15-16. მინგუაურისა და შავი ზღვის რეგატები.
30. „რეიანგის“ საერთაშორისო შეჯიბრება (გდრ).

აპროპატიკა
25-28. სსრ კავშირის ჩემპიონატი (თბილისი).

აზროსნობა
10-16. საერთაშორისო შეჯიბრება „ტემპეტის“ კლასში (იტალია).
11-20. ევროპის ჩემპიონატი „სურმხელის“ კლასში (საფრანგეთი).
29. IV-6. V. ევროპის ჩემპიონატი „ვარსკვლავის“ კლასში (იტალია).

აიდარავითა და აანოეავით ნიგოზნობა
26-28. სსრ კავშირის თასი (ზუგრუბი).

ბატუტზე ხტობა
19-20. სსრ კავშირის ჩემპიონატის ფინალი ინდივიდუალურ სტოპში (დუშანბე).

ველოსპორტი
5. საკავშირო შეჯიბრება გზატკეცილზე ა. ჩერეპოვიჩის პრიზზე (ფერგანა).
11-15. მრავალტაპიანი რბოლა გზატკეცილზე (დუშანბე).
11-23. საერთაშორისო შეჯიბრება გზატკეცილზე — „მარკოს ტური“ (მაროკო).
22-29. საერთაშორისო შეჯიბრება გზატკეცილზე — მრავალტაპიანი რბოლა „განთავისუფლება“ (იტალია).
22. IV-2. V. საერთაშორისო შეჯიბრება გზატკეცილზე — მრავალტაპიანი რბოლა (საფრანგეთი).

თავისუფალი ჰილათა
24-26. ევროპის ჩემპიონატი (ბოლონეთი).

თანამედროვე ხუთბრძვი
5-6. საერთაშორისო შეჯიბრება (ალმა-ათა).
22-26. საერთაშორისო შეჯიბრება (ერევანი).
27-31. საერთაშორისო შეჯიბრება (საფრანგეთი).

ბალათაბრთი
6. ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასი ქალთა შორის: „სპარტა“ (პრა-

და) — ტტტ (რიგა). ჩეხოსლოვაკია.
6. ევროპის ქვეყნების თასების მფლობელთა თასი ქალთა შორის: „ოქტოვაცი“ (ბელგრადი) — „სპარტაკი“ (ლენინგრადი) იუგოსლავია.
11-17. სსრ კავშირის ქალთა ჩემპიონატი. „ა“ კლასის II ჯგუფი, მეორე წრე, II ტური (ლენინგრადი).
16-18. სსრ კავშირის ქალთა ჩემპიონატი. „ა“ კლასის I ჯგუფი, მეორე წრე, III ტური (ლენინგრადი).
23. IV-7. V. სსრ კავშირისა და აშშ-ს ვაჟთა გუნდების მატჩები (მოსკოვი, კიევი, ვალინოვი, ტლანი, თბილისი).

კლასიკური ჰილათა
28-30. ევროპის ჩემპიონატი (ბოლონეთი).

პრივი
4-9. სსრ კავშირის თასი (კრასნოიარსკი).
20-23. საერთაშორისო შეჯიბრებები (პულგარეთი და რუმინეთი).

ვაგიდის ჩოგბურთი
15-22. ევროპის ჩემპიონატი (ბოლონეთი).

ფეხბურთის სპორტი
21-22. საკავშირო შეჯიბრება (კიევი).

მალაოსნობა
22-23. გოგონათა და ქაბუჯთა საკავშირო შეჯიბრება (სოჭი).
23. საკავშირო კრისი გაზეთ „პრავდას“ პრიზზე. ფინალი (კიშინიოვი).
28-29. საკავშირო შეჯიბრება სპორტულ სიარულსა და მართონულ რბენაში (უგერეთი).

მხატვრული ტანვარჯიში
19-20. საერთაშორისო შეჯიბრება ლატვიის მხატვართა კავშირის პრიზზე (რიგა).

სათხილაშურო სპორტი
5-6. საერთაშორისო შეჯიბრება რბოლაში (შვეცია).
9. სსრ კავშირის ჩემპიონატი საშუალო ტრამპლინიდან სტოპში (კიროვსკი).
9. სსრ კავშირის ჩემპიონატი 70 კმ-ზე რბოლაში (კანდალაკაშა).
15-16. საერთაშორისო შეჯიბრება

ტრამპლინიდან სტოპსა და ორტილში (კიროვსკი).

სამთოსათხილაშურო სპორტი

15-16. სსრ კავშირის თასის პროგრამით — „იმპერატორის ვასაფხულის პრიზი“ (მონჩეგორსკი).
24-25. საერთაშორისო შეჯიბრება „ილბუსის პრიზზე“ (ტერსკოლი).

სამთოსაცილო სპორტი
9. მსოფლიო ჩემპიონატი კრასში „250-ანგის“ კლასში (ესპანეთი).
16. მსოფლიო ჩემპიონატი კრასში „250-ანგის“ კლასში (საფრანგეთი).
23. მსოფლიო ჩემპიონატი კრასში „500-ანგის“ კლასში (ავსტრია).
30. მსოფლიო ჩემპიონატი კრასში „500-ანგის“ კლასში (შვეიცარია).

სახტენდო სროლა
5. სსრ კავშირის თასი (დონის როსტოვი).
22-23. საერთაშორისო შეჯიბრება — „მოსკოვის დიდი პრიზი“ (მოსკოვი).

ტანვარჯიში
21-22. სსრ კავშირისა და ფინეთის ვაჟთა გუნდების მატჩი (მოსკოვი).
24-27. მოზრდილთა და იუნiorთა საერთაშორისო შეჯიბრება (რიგა).

ტავიის სროლა
18-27. საკავშირო შეჯიბრება (ლვოვი).

ფარიკაბა
7-9. ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასი დანიაში (გფრ).
7-9. საერთაშორისო შეჯიბრება ესპანურში — „ვოლოდერესის ტურნირი“ (პოლონეთი).
14-16. საერთაშორისო შეჯიბრება რაბარში (გდრ).
22-26. ქალთა საერთაშორისო შეჯიბრება — „მელორუსის თასი“ (მინსკი).
29-30. საერთაშორისო შეჯიბრება დანიაში (შვეიცარია).

ფახბურთი
5. ევროპის ქვეყნების თასების მფლობელთა თასი: „დინამო“ (ბერლინი) — „დინამო“ (მოსკოვი). ბერლინი.
12. სსრ კავშირისა და გდრ-ის ოლიმპიური გუნდების მატჩი (სოჭი).
19. ევროპის ქვეყნების თასების მფლობელთა თასი: „დინამო“ (მოს-

კოვი) — „დინამო“ (ბერლინი) მოსკოვი.

ფიგურული ტანვარჯიშის

8-12. სსრ კავშირის ჩემპიონატი (მინსკი).
14-16. საერთაშორისო შეჯიბრება — „პარვის ციგურები“ (რიგა).

ფინანსური
13-17. ვაჟთა გუნდების საერთაშორისო შეჯიბრება (საფრანგეთი).
24-29. სსრ კავშირისა და იაპონიის ქალთა და ვაჟთა გუნდების შეჯიბრებები: ქალები — ლენინგრადსა და მინსკში, ვაჟები — დონის როსტოვსა და ლენინგრადში.

ცურვა
7-9. სსრ კავშირისა და გდრ-ის გუნდების მატჩი (მოსკოვი).
7-9. გდრ-ისა და სსრ კავშირის მთარდა გუნდების მატჩი (გდრ).
17-18. საერთაშორისო შეჯიბრება (იუგოსლავია).
18-19. გფრ-ისა და სსრ კავშირის გუნდების მატჩი (გფრ).

კალოსნობა
11-15. სსრ კავშირის ჩემპიონატი (ტალინი).
21-25. იუნორთა საკავშირო პირველობა (ხარკოვი).

კიულდო
27-30. შეგორულ არმიათა სპორტსმენების საერთაშორისო შეჯიბრება (ლვოვი).

ფალაბურთი
18-23. სსრ კავშირის ჩემპიონატი. „ა“ კლასის I ჯგუფი, მეორე წრე (კიევი).
27-29. საერთაშორისო შეჯიბრება (იუგოსლავია).

ფალაში ხტობა
19-20. საკავშირო შეჯიბრების ფინალი (დნებროპეტროვსკი).

ხელაბრთი
8. ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასი ქალთა შორის: „ბაკოვი“ (ფესპრემი) — „სპარტაკი“ (კიევი). უზგრეთი.
14-22. სსრ კავშირის ჩემპიონატი ქალთა შორის. „ა“ კლასის I ჯგუფი, მეორე წრე (პერფორალსკი).
30. ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის ფინალი ქალთა შორის ჩეხოსლოვაკიაში.

ჰოკეი
7-22. მსოფლიო ჩემპიონატი (ჩეხოსლოვაკია).

უიგალოდნის ტურნირი და მელენა გულაგონები

უიგალოდნის ტურნირის ისტორია ვრცელდება. ამ შეჯიბრებაზე ძალიან ბევრი რამ შეიძლება ითქვას.

ჩოგბურთის განვითარებაში უიმბლდონის ტურნირის ძალიან დიდი დეკლარაცია მიუძღვის. 1967 წელს ამ შეჯიბრებას მძიმე შეუზღუდად საიუბილეო წლის ჩემპიონები გახდნენ: ვაჟებში — ავსტრალიელი ნიუკომბი, ქალებში — ამერიკელი მოფიტ-კინგი. ამ წლებში განმავლობაში ჩოგბურთის თამაშის სტილი ძირფესვიანად შეიცვალა, თუმცა კი შეჯიბრების წესი თითქმის იგივე დარჩა. ამჟერად ჩოგბურთი გაცილებით დინამიური და სწრაფია.

ძალიან შეიცვალა სპორტსმენის სასპარეო ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი. ახლა აღბათ გავვიჩინებთ ვაგება, როგორ მოძრაობდნენ ჩოგბურთელები მაშინდელ ტანსაცმელში, განსაკუთრებით, ქალები, რომლებმაც კოჭებამდე კაბები ეცვით. საუკუნის დასაწყისში მძებმა დოპრეტებმა შემოიღეს ჩოგბურთელთა ახალი ფორმა — თეთრი, გრძელი შარვლები და თეთრი პერანგები. ამ ფორმამ მძიმე შეტანის გამო უიმბლდონის ტურნირის სარბიულზე პირველად მძიმე წლებში გამოჩნდა მოკლე შარვლები და მოკლესახელოიანი პერანგები გამოიყენებოდა ინგლისელი ჩოგბურთელი ა. ოსტინი, რამაც, ბუნებრივია, დიდი გაცვიფრება გამოიწვია. მაგრამ ეს კონსტიუმი ნელ-ნელა პოპულარული გახდა. მან საყოველთაო ფუნქციები მოიპოვა მხოლოდ 1947 წლის შემდეგ, როდესაც ოსტინის შემოღებული ფორმა „სცნო“ ტურნირში გამარჯვებულმა ი. კრამერმა.

ჩემპიონატმა მსოფლიოს უძლიერეს ჩოგბურთელებს მოუყარა თავი. და აქ მოხდა სენსაცია: ფინალში გავიდა ავსტრალიელი აბორიგენი ქალი, 19 წლის ელონა გულაგონგი. მისი მეტოქე იყო ავსტრალიისა და მსოფლიოს პირველი ჩოგანი, 28 წლის მარგარეტ სმიტორტი.

სამეფო-სამხედრო აკადემიის ორკესტრმა დაამთავრა მატჩისწინა კონცერტი. მწვანე მიწაზე სასპარეოდ გამოვიდნენ მ. სმიტორტი და ე. გულაგონგი. მათ რევერანსი გაუკეთეს პრინც ალექსანდრეს და პრინცესა მარგარეტს, აი, რას წერს 1971 წელს უცხოეთის პრესა ელონა გულაგონგის

შესახებ: „მეცხი იშვიათი ბუნებრივი ტალანტი და შინაგანი მონაცემები მატჩის დასაწყისშივე ნათელი გახდა. თამაშის დროს ელონა მოძრაობდა თავისუფლად, მსუბუქად, აწვდიდა ძლიერად. მისი მოძრაობის ნისხარტე და ტანის მოქნილობა დიდებული საყურებელი იყო. მან მარგარეტს თავს მოახვია სწრაფი, ათლექტური თამაში, რის გამოც სმიტი ძლიერ დაღლილი და ბევრად უფრო ხნიერი ჩანდა, ვიდრე მის 28 წელს შეეფერებოდა. ნერვებმაც უმეტესად, მაგრამ მაინც იბრძოდა თამაშის ბოლომდე. ამჟერად მ. სმიტორტი აჩრდილიდა იყო იმ ძველი მთა-თამაშისა, რომელშიც 82 საერთაშორისო წარმატება მოიპოვა — ერთდულ, ქალთა წყვილებისა და შერეული წყვილების შეჯიბრებებში.“

19 წლის ელონა გულაგონგი იწყება ახალი ერა ქალთა ჩოგბურთში. საოცარი შრომისუნარიანობის წყალობით ელონა ახალ და ახალ წარმატებებს აღწევს.

ლ. გვალაგონგი, სპორტის ოსტატი.

რედაქტორი მ. აბაბაძე.

თეოდოსი სპირაძე

ფახბურთი. „სინათლის“ სტადიონი. საქართველოს პირველობა. 5 აპრილი. „სინათლე“ (თბილისი) — „სალხინო“ (გემპკორი). დასაწყისი 17 ს.

მოკლედ

- **აპრილი**. გამოჩენილი უელსელი ფეხბურთელის ჯ. ჩარლზის ვეჯი ტერი დიდ იმედებს იძლევა. 17 წლის ტერი უელსის მოსწავლეთა ნაკრებში შეიყვანეს.
- **გუანდო-აირენი**. არგენტინის ფეხბურთის ფედერაციამ ფიფა-ს სთხოვა 1978 წლისთვის, როცა არგენტინა მსოფლიო ჩემპიონატს უმასპინძლებს, ფინალისტთა რიცხვი 24-მდე გაზარდოს.
- **მანა**. ავსტრალიელი მიმოზნილველები სინანულით წერენ, რომ უტოხოტში მოთამაშე მათი ფეხბურთელებიდან ჩინებულ ნაკრები გამოვიდოდა. ისინი აღვსენ კიდევ ასეთ ნაკრებს: ჩოტეშმტინერი („ბოტაფოგო“), შნიდრადიორი („ოფენბახი“), შლისერი („აიქსი“), პერსიდისი („ოლმპიაკოსი“), პასილი („ფეიენოორდი“), სტარეკი („ხიუტრანბერგი“). ეტმეიერი („შტუტგარტი“), კალტენბრუნერი („ნიცა“), პარიცი („აინტრაპტი“, მინის ფრანკფურტი), რაფრაიდერი („სენტ-გალონი“), ფლეგალი („გრასპოპერსი“).
- **ნიმოზია**. იუგოსლავიელი მწვრთნელი ს. მილოვანივი დანიშნულია კიაროსის ჩაერების მთავარ მწვრთნელად.
- **რიო-დე-ჟანეირო**. „ბოტაფოგოს“ ხელმძღვანელობამ გამოაცხადა, რომ 28 წლის თავდამსხმელმა ჟაიროზინომ კიდევ ორი სეზონით მოაწერა ხელი კონტრაქტს ამ კლუბთან.